

**Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 16 hallituksen
esityksen johdosta laeiksi opintotukilain 10 §:n ja asumistukilain
2 §:n muuttamisesta**

Eduskunta on päätöspöytäkirjan ottein 30 päivältä lokakuuta 1990 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi otsikossa mainitun hallituksen esityksen n:o 226.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina nuorempi hallitussihteeri Antti Vuorinen opetusministeriöstä, johtaja Seppo Naumanen Valtion opintotukikeskuksesta ja sosiaalipoliittinen sihteeri Salla Pekonen Suomen ylioppilaskuntien liitosta.

Hallituksen esitys. Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi opintotukilain säännöksiä, jotka koskevat oikeutta asumislisään, ja asumistukilain säännöksiä, jotka koskevat yksinään asuvan opiskelijan oikeutta asumistukeen.

Yksin omistusasunnossa asuvilla opiskelijoilla olisi mahdollisuus asumistukeen. Opintotuen saannin enimmäisajan täytyttyä saisi opintojaan jatkava oikeuden asumistukeen. Toisella paikkakunnalla olevaa opiskeluasuntoa varten voisi saada asumislisää entistä useammassa tapauksessa. Ulkomailla opiskelevan asumisen tuen saantimahdollisuudet parantuisivat perhe-suhteista riippumattomiksi. Alivuokralaisen saama tuki nousisi enimmäismääriltään ja alivuokralaiset siirtyisivät asumistukijärjestelmän piiriin. Opintotuki- ja asumistukijärjestelmien välinen tehtäväjako selkeytyisi.

Esitys liittyy valtion vuoden 1991 tulo- ja menoarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Valiokunnan kannanotot. Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Näin ollen valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Valiokunta toteaa, että käsiteltävänä oleval-

la hallituksen esityksellä korjataan eräitä opintotukeen liittyviä epäkohtia. Valiokunta kuitenkin viittaa valtioneuvoston koulutuspoliittisesta selonteosta antamassaan mietinnössä (SiVM n:o 11) esittämiinsä yleisiin kannanotoihin opintotuen kehittämisestä. Valiokunta pitää tärkeänä, että opiskelijoiden asumisen tukeen liittyvät epäkohdat pikaisesti selvitetään. Niitä ovat muun muassa heikon opintomenestyksen vuoksi opintotuen asumislisän piiristä putoavien opiskelijoiden asema, asumistuen määräytymisperusteet ja ulkomailla opiskelevien asumistuessa esiintyvät epäkohdat sekä se, että asumislisä ei ole ympärivuotinen.

Hallituksen esityksen mukaan opintotukilain 10 §:n 3 momentin 1 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että yksin erillisellä vuokrasopimuksella kunnan, yleishyödyllisen yhteisön tai säätiön ylläpitämästä useampihuoneisesta opiskelija-asunnosta huoneen vuokranneelle opiskelijalle myönnetään vuokratukansiin asumislisää. Opiskelija-asuntoloissa on kuitenkin yhden huoneen toveriasuntoja, jotka vuokrataan perheettömille opiskelijoille erillisillä vuokrasopimuksilla. Saadun selvityksen mukaan näitä opiskelijoita ei ole ollut tarkoitus siirtää yleisen asumistuen piiriin. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa muutosta mainittuun kohtaan siten, että myös yksiuhuoneisesta opiskelija-asunnosta asutopaikan vuokrannut opiskelija kuuluu asumislisän piiriin.

Valiokunta ehdottaa asumistukilain 2 §:n 1 kohdan säännöksen sanamuotoa selkeytettäväksi. Johtolauseeseen valiokunta ehdottaa teknisiä korjauksia.

Edellä lausutun perusteella sivistysvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

*että lakiehdotukset hyväksyttäisiin
näin kuuluvina:*

1.

Laki**opintotukilain 10 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 14 päivänä tammikuuta 1972 annetun opintotukilain (28/72) 10 §:n 3 ja 4 momentti,

sellaisina kuin *ne* ovat, 10 §:n 3 momentti 13 päivänä helmikuuta 1987 annetussa laissa (155/87) ja 4 momentti 14 päivänä tammikuuta 1983 annetussa laissa (48/83), seuraavasti:

10 §

Opintorahan asumislisää myönnetään asumiskustannuksiin vuokra- tai asumisoikeusasunnossa yksin asuvalle opiskelijalle. Asumislisää ei kuitenkaan myönnetä, jos hänellä on oppilaitoksen puolesta oikeus maksutomaan asumiseen tai hän opiskelee iltaoppilaitoksessa, oppilaitoksen iltalinjalla taikka muutoin ansiotyössä oleville järjestettävässä koulutuksessa. Asumislisää myönnetään vuokratukannuksiin myös:

1) yksin erillisellä vuokrasopimuksella kunnan, yleishyödyllisen yhteisön tai säätiön ylläpitämästä (*poist.*) opiskelija-asunnosta *asunto-paikan* vuokranneelle;

(2 ja 3 kohta kuten hallituksen esityksessä)
(4 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulosäännös

(Kuten hallituksen esityksessä)

2.

Laki**asumistukilain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 4 päivänä kesäkuuta 1975 annetun asumistukilain (408/75) 2 §:n 1 kohta, sellaisena kuin se on 13 päivänä helmikuuta 1987 annetussa laissa (154/87), seuraavasti:

2 §

Tämän lain mukaista asumistukea ei myönnetä:

1) yksin asuvalle opiskelijalle, joka opintotukilain 10 §:n 3 momentin mukaan on oikeutettu opintorahan asumislisään tai opiskelijalle, jolla on oikeus maksuttomaan asuntoon oppilaitoksen puolesta, *kuitenkin niin, että* asumis-

tukea myönnetään, jos opiskelija on saanut opintotukilain mukaista opintotukea saman tutkinnon suorittamista varten opintotukiasetuksessa säädetyn enimmäisajan;

Voimaantulosäännös

(Kuten hallituksen esityksessä)

Helsingissä 23 päivänä marraskuuta 1990

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Pystynen, varapuheenjohtaja Astala ja jäsenet Alm-gren, Backman, Donner, Gustafsson, Haavis-

to, Hacklin, Holvitie, Jääskeläinen, Pohjanoksa, Renko, Rynänen, Sillanpää, Tykkyläinen ja Uosukainen sekä varajäsen Wasz-Höckert.